

# Overkappingsprothese op implantaten

[www.nwz.nl](http://www.nwz.nl)

# Inhoud

<b>Wat is een prothese op implantaten ?</b>	<b>3</b>
<b>De implantaat gedragen prothese voor onder- en bovenkaak</b>	<b>5</b>
<b>Wanneer komt u in aanmerking voor een prothese op implantaten?</b>	<b>6</b>
<b>Welk resultaat kunt u van de behandeling verwachten?</b>	<b>7</b>
<b>1 of 2 behandelingen?</b>	<b>7</b>
<b>De ingreep</b>	<b>7</b>
<b>Mogelijke bijwerkingen en complicaties</b>	<b>9</b>
<b>Zo houdt u de implantaten goed schoon</b>	<b>9</b>
<b>Nazorg en controle</b>	<b>10</b>
<b>Kosten</b>	<b>10</b>
<b>Algemene instructies en leefregels voor goed herstel</b>	<b>11</b>
<b>Uw vragen</b>	<b>13</b>

In deze brochure vindt u informatie over een implantaat gedragen gebitsprothese. Dit wordt ook wel een 'klikgebit' genoemd. Deze behandeling is bedoeld om de problemen met uw gewone gebitsprothese op te lossen. In de brochure vindt u uitleg over een prothese op implantaten voor de onder- en bovenkaak.

### ■ Wat is een prothese op implantaten ?

Na het verwijderen van de tanden en kiezen slinkt de kaak. In het eerste jaar verloopt dit snel. Na 1 jaar slinkt de kaak veel langzamer. Een gewone gebitsprothese zuigt zich normaal gesproken vast op het mondslimvlies (figuur 1). Door het slinken van het kaakbot krijgt de prothese minder houvast waardoor deze minder goed blijft zitten. Een slechtzittende prothese is voor veel mensen niet alleen een esthetisch probleem, maar kan ook pijnlijke plekken veroorzaken op het tandvlees. Een prothese op implantaten kan een oplossing zijn voor deze klachten.



*Figuur 1: traditionele prothese*

### **Wat is een implantaat?**

Een natuurlijke tand of kies bestaat uit 2 delen: een kroon en een wortel. Een implantaat is een kunstwortel van metaal (titanium) in de vorm van een schroef. Deze kunstwortel wordt in het kaakbot geplaatst waarna deze na enige tijd stevig in het bot vastgroeit.

## Wat is een implantaat gedragen prothese?

Een implantaat gedragen kunstgebit is een gebitsprothese die op de implantaten wordt bevestigd. Deze implantaten zijn eerder in uw kaakbot geplaatst. Het bevestigen van de gebitsprothese kan op 2 manieren gebeuren:

- met drukknoppen
- via een staaf-huls structuur

In beide gevallen zit er in de prothese een koppelstukje dat over de drukknop of het staafje heen schuift. Hiermee wordt de prothese bevestigd. De prothese kunt u wel uitnemen. In figuur 2 en 3 ziet u voorbeelden hoe de gebitsprothese op de implantaten kan worden bevestigd.

Op deze manier blijft de gebitsprothese beter op zijn plaats zitten. De meeste mensen kunnen hiermee zonder problemen eten, lachen en praten. De prothese is goed in en uit de mond te nemen om schoon te maken. Implantaten bevorderen bovendien het behoud van het kaakbot.



*Figuur 2: Een implantaat gedragen prothese voor de onderkaak op 2 implantaten*



*Figuur 3: een implantaat gedragen prothese voor de onderkaak op 4 implantaten met staaf-huls constructie*

## ■ De implantaat gedragen prothese voor onder- en bovenkaak

Een prothese op implantaten is zowel voor de onder- als de bovenkaak geschikt. Een voorwaarde is wel dat er geen eigen tanden en kiezen meer in de kaak aanwezig zijn.

### Een prothese op implantaten voor de onderkaak

Voor het vastzetten van de prothese in de onderkaak worden meestal 2 implantaten geplaatst. Als de onderkaak erg klein is, minder dan 10 mm hoog, worden 4 implantaten geplaatst. De implantaten zijn na 6 weken goed vastgegroeid in het kaakbot. Vervolgens wordt uw nieuwe gebitsprothese gemaakt. Op de foto's (figuur 4 en 5) ziet u een voorbeeld van de bevestiging van de prothese op de implantaten in de bovenkaak. De tandarts en \*MKA-chirurg overleggen vooraf met u wat in uw geval de beste oplossing is. De implantaat gedragen prothese maakt de tandart, tandarts-implantoloog of tandprotheticus.

### Prothese op implantaten voor de bovenkaak

Een prothese op implantaten voor de bovenkaak kan een oplossing zijn als:

- uw gewone prothese onvoldoende houvast meer heeft door slinkend kaakbot
- het dragen van uw gewone prothese pijnlijk is



*Figuur 4: implantaten in de bovenkaak*      *Figuur 5: prothese met hulzen die op de staven wordt 'geklikt'*

\* MKA staat voor mond-, kaak- en aangezichtschirurgie

Voor het vastzetten van een implantaat gedragen prothese in de bovenkaak, worden meestal 4 tot 6 implantaten geplaatst. Dit is nodig omdat de botkwaliteit in de bovenkaak minder goed is dan in de onderkaak. Verder worden kauwkrachten hiermee beter over de bovenkaak verdeeld.

Op de implantaten wordt meestal een verbindingsstuk gemaakt waarop het gebit kan worden vastgeklikt (figuur 4). Omdat de prothese stevig vastzit op de implantaten, is geen kunststof gehemelteplaat meer nodig. Het gevoel voor smaak en temperatuur nemen hierdoor toe.

*Vaak is er onvoldoende kaakbot in de bovenkaak aanwezig voor het plaatsen van implantaten. Er is dan eerst een bottransplantatie nodig. Meer informatie vindt u in de brochure 'Pre-implantologie, botopbouw vóór of tijdens implantatie'.*

## ■ Wanneer komt u in aanmerking voor een prothese op implantaten?

Of het plaatsen van implantaten mogelijk en verstandig is, hangt van een aantal factoren af:

- er moet voldoende kaakbot aanwezig zijn om implantaten in vast te laten groeien. Dit kan in de meeste gevallen worden beoordeeld met röntgenfoto's. Als de kaak te smal of te laag is, is eerst een operatie nodig om de kaak met een bottransplantatie geschikt te maken voor implantaten. Dit wordt pre-implantologie genoemd. Meer informatie vindt u in de brochure 'Pre-implantologie, botopbouw vóór of tijdens implantatie'
- het tandvlees van de tanden en kiezen die eventueel nog aanwezig zijn in de tegenoverliggende kaak moet gezond zijn. Als dat niet zo is, moet het tandvlees eerst worden behandeld door een mondhygiënist en eventueel een parodontoloog. De schadelijke bacteriën worden met een parodontale kweek aangetoond en behandeld
- een absolute voorwaarde voor een succesvolle behandeling met implantaten is uw eigen motivatie. Het is essentieel dat u dagelijks uw mond grondig reinigt. Om dit te kunnen bereiken, kan de mondhygiënist u hierbij begelei-

den

- nicotine heeft een negatieve invloed op de gezondheid van de mond en de genezing van wonden. Roken is dan ook een van de oorzaken waardoor het plaatsen van implantaten kan mislukken. Wij adviseren u daarom dringend om te stoppen met roken

### ■ Welk resultaat kunt u van de behandeling verwachten?

De resultaten van een prothese op implantaten zijn goed. In de praktijk blijkt dat 90 tot 95 procent van de implantaten na 10 jaar nog goed functioneert. Verder vinden mensen een implantaat gedragen prothese een grote vooruitgang in vergelijking met een gewone prothese. In een enkel geval groeit het implantaat niet goed vast of laat na verloop van tijd los. Door uw prothese op implantaten elke dag goed te onderhouden en de mondhygiëniste regelmatig te bezoeken, kan dit vaak worden voorkomen. Lukt dit niet, dan moet de implantaat worden verwijderd en het behandelplan moet worden bijgesteld. Vaak duurt de behandeling daardoor langer. Dit kan ook extra kosten met zich meebrengen.

### ■ 1 of 2 behandelingen?

Afhankelijk van de situatie is een één-fase- of een twee-fasen-implantaat mogelijk. Een één-fase-implantaat is direct na de eerste behandeling zichtbaar in de mond. Een twee-fasen-implantaat ligt tijdelijk onder het tandvlees. Bij een twee-fasen-implantaat is een tweede behandeling nodig waarbij het tandvlees nog een keer open wordt gemaakt. Een twee-fasen-implantaat kan nodig zijn als er tijdens het plaatsen van het implantaat ook bot moet worden aangebracht. Of als er een grotere kans is op een infectie.

### ■ De ingreep

U wordt poliklinisch behandeld. U krijgt eerst plaatselijke verdoving. Daarna maakt de MKA-chirurg een opening in het tandvlees. Zo nodig wordt een spitse kaak vlakker gemaakt om het implantaat goed te kunnen plaatsen. Daarna wordt er een gaatje geboord in de kaak op de plaats waar het implantaat moet komen. Met een oplopende doorsnede van de boortjes wordt het boorgat breder gemaakt. Het implantaat wordt hierin geplaatst en met een schroefje afgedekt.

Als laatste wordt het tandvlees gehecht. De behandeling duurt een 1/2 uur tot 1 uur. Na de ingreep wordt een röntgenfoto gemaakt om de positie van de implantaten na te gaan en de situatie vast te leggen voor daaropvolgende controles.

### **Belangrijk!**

U mag uw prothese 2 weken niet dragen.

Het is voor het ingroeien van de implantaten belangrijk dat ze niet worden belast. U mag uw boven- of onderprothese daarom gedurende 2 weken na de behandeling niet dragen. Daarna mag u de prothese weer dragen, maar u mag gedurende 4 weken nog geen stevig of hard voedsel gebruiken.

### **Rustperiode en controle**

Na het plaatsen van de implantaten volgt een rustperiode waarin de implantaten goed kunnen vastgroeien in de kaak. Voor de onderkaak 6 weken, voor de bovenkaak 12 weken. In de tussentijd komt u voor controle bij uw mondhygiënist of MKA-chirurg.

Tijdens deze controle:

- worden de implantaten gecontroleerd
- worden de hechtingen verwijderd
- wordt de onder- of bovenprothese aangepast en van een tijdelijke zachte binnenlaag voorzien
- worden de afdekschroefjes zo nodig verwisseld
- krijgt u poetsinstructie: voor goed herstel en een gezonde mond is het belangrijk dat u deze instructies goed opvolgt

### **Na de rustperiode**

Na 6 of 12 weken kan worden gestart met het maken van de gebitsprothese op implantaten. Maar eerst controleert uw MKA-chirurg de implantaten. Er wordt onder andere een röntgenfoto gemaakt. Heeft u een twee-fasen-implantaat? Dan maakt uw MKA-chirurg onder plaatselijke verdoving het tandvlees open en



plaatst afdekschroefjes op de implantaten. Deze blijven zichtbaar in de mond. 1 of 2 weken daarna kan uw tandarts of prothetist een prothese op implantaten voor u maken.

## ■ **Mogelijke bijwerkingen en complicaties**

De kans is niet groot, maar het kan zijn dat:

- het operatiegebied **dik en pijnlijk** wordt (soms met een bloedingstorting): dit wordt na 2 tot 3 dagen vanzelf minder
- een **implantaat niet goed vastgroeit** of na verloop van tijd loskomt (roken en een slechte mondhygiëne verkleinen de kans op succes)
- bij het plaatsen van implantaten in de onderkaak een **gevoelszenuw gekneusd** raakt waardoor het gevoel in de lip verandert: de zenuw heeft enige tijd (soms weken) nodig om te herstellen
- de wond gaat nabloeden: als het een echte bloeding is die niet vanzelf stopt, doe dan een opgevouwen verbandgaasje op de wond en blij hier een 1/2 uur op
- u meer dan 39 graden **koorts** krijgt (neem dan meteen contact op met uw MKA-chirurg)
- de wond steeds dikker wordt waardoor u **niet meer goed kunt slikken** (neem meteen contact op met uw MKA-chirurg)

*Lees ook de algemene instructies en leefregels voor goed herstel achterin deze brochure.*

## ■ **Zo houdt u de implantaten goed schoon**

Goede mondhygiëne is belangrijk voor het behoud van uw implantaten. Als voedselresten of plak rond de implantaten niet wordt weggehaald, ontstaat er tandvleesontsteking. De implantaten verliezen daardoor op den duur houvast. Ze gaan losstaan en kunnen pijn veroorzaken. Volg daarom de onderstaande poetsinstructies goed op:

- maak de implantaten schoon met een zachte tandenborstel, ragers, een brugnaald en/of superflossdraad
- poets 2 maal per dag het deel van het implantaat dat boven het tandvlees uitsteekt: besteed extra aandacht aan de overgang van het implantaat naar

het tandvlees

- maak de ruimte onder het verbindingsstuk schoon met ragers
- spoel na het poetsen gedurende een week met een mondspoelmiddel, bijvoorbeeld Chloorhexidine 0,2% of 0,12%: dit is goed voor gezond tandvlees

## ■ Nazorg en controle

De gebitsprothese en de implantaten worden bij voorkeur 1 tot 2 keer per jaar door uw tandarts gecontroleerd.

### Samenvatting van de gang van zaken

- 1 Afspraak met uw MKA-chirurg:
  - onderzoek, röntgenfoto's en bespreking van mogelijkheden en behandelplan
  - aanvraag van een machtiging bij uw ziektekostenverzekeraar
  - u krijgt recepten mee voor pijnstilling, mondspoeling en eventueel antibiotica
- 2 Zo nodig parodontale kweek en instructies voor mondhygiëne via de mondhygiënist
- 3 Plaatsing van de implantaten
- 4 Na 2 weken controle en aanpassing van de prothese bij de mondhygiënist of MKA-chirurg
- 5 Controle en röntgenfoto op ingroei implantaten na de rustperiode:
  - 6 weken voor de onderkaak
  - 12 weken voor de bovenkaak
- 6 Kort na het plaatsen van de implantaten wordt de gebitsprothese gemaakt

## ■ Kosten

### Vergoeding van de implantaten

Het plaatsen van de implantaten wordt in de meeste gevallen door uw zorgverzekeraar vergoed. Ook als u geen aanvullende tandartsverzekering heeft. Uw MKA-chirurg moet wel eerst goedkeuring aanvragen bij uw verzekering. Dit geldt

voor het chirurgische deel van de behandeling. U krijgt vervolgens een machtiging voor de kostenvergoeding.

## **Vergoeding van de constructie op de implantaten en de nieuwe prothese**

De vergoeding van de constructie op de implantaten en de nieuwe gebitsprothese moet worden aangevraagd door uw tandarts, tandprotheticus of tandarts-implantoloog. Ook deze kosten worden meestal door uw zorgverzekeraar vergoed. Voor de prothese betaalt u een eigen bijdrage.

## **■ Algemene instructies en leefregels voor goed herstel Bijwerkingen**

De bijwerkingen van de behandelingen zijn meestal niet ernstig en gaan na een paar dagen tot maximaal 1 week vanzelf over. Denkt u aan een beetje bloedverlies, blauwe plekken op de huid en u kunt uw mond wat minder ver open doen.

### **Wat kunt u doen tegen zwelling?**

De wond in uw mond kan dik worden en pijn doen en uw wang kan dik worden. Houd daarom bij thuiskomst het eerste 1/2 uur enkele blokjes ijs in een plastic zakje in een washandje tegen de buitenkant van uw wang of lip. De zwelling gaat na 2 tot 3 dagen vanzelf over.

### **Wat kunt u doen tegen pijn?**

Pijnstillers zoals paracetamol/codeïne, ibuprofen of naproxen kunt u zelf bij de drogist kopen. Het is voor goed herstel en genezing belangrijk dat u de pijnstillers volgens voorschrift gebruikt.

### **Antibioticakuur**

Het kan zijn dat u een recept meekrijgt voor antibiotica. Het is belangrijk dat u de kuur afmaakt, ook als u geen klachten heeft.

## Complicaties: bij welke klachten waarschuwt u het ziekenhuis?

Neem contact op met uw MKA-chirurg als:

- een echte bloeding niet vanzelf stopt (probeer de bloeding eerst zelf te stoppen door een opgevouwen verbandgaasje op de wond te doen waar u een 1/2 uur op bijt of een schone linnen zakdoek met knoop)
- u meer dan 39 graden koorts krijgt
- de wond steeds dikker wordt waardoor u niet meer goed kunt slikken
- u uw mond na 2 tot 3 dagen niet verder dan een centimeter kunt opendoen (beperkte mondopening)
- het afdekschroefje losraakt: om te voorkomen dat het tandvlees over het implantaat groeit, is het belangrijk dat het schroefje zo snel mogelijk wordt herplaatst

Contactgegevens vindt u onder het kopje Uw vragen.

## Leefregels

- u mag op de dag van de behandeling alleen zacht voedsel gebruiken
- poets het wondgebied en eventuele afdekschroefjes 2 tot 3 dagen na de behandeling voorzichtig mee. De rest van uw gebit mag u vanaf de eerste dag na de behandeling wel gewoon poetsen
- voor een goede genezing van de wond is het belangrijk dat u uw mond en de wond goed schoonhoudt. U start daarom op de dag vóór de behandeling met het spoelmiddel waarvoor u een recept heeft meegekregen (Op de dag van de ingreep hoeft u niet te spoelen: u slaat dus 1 dag over)
- het is voor een goede genezing van het tandvlees en de implantaten belangrijk dat er geen druk op komt
- prothese bij implantaten in de onderkaak: u mag uw onderprothese gedurende 2 weken niet dragen en de implantaten mogen niet worden belast. Het tandvlees rondom de implantaten kan zo ongestoord genezen. Na 2 weken wordt de onderprothese aangepast en kunt u deze weer dragen. Maar doe de prothese nog wel zo veel mogelijk uit. U mag uw bovenprothese wel gewoon dragen
- prothese bij implantaten in de bovenkaak: u mag uw bovenprothese gedurende 2 weken niet dragen en de implantaten mogen niet worden belast. Het

tandvlees rondom de implantaten kan zo ongestoord genezen. De bovenprothese wordt daarna aangepast. Overleg zo nodig met uw MKA-chirurg over een oplossing als u het heel vervelend vindt om uw bovenprothese (tijdelijk) niet te kunnen dragen

## ■ Uw vragen

Afhankelijk op welke locatie u bent behandeld, kunt u voor vragen contact opnemen met:

- locatie Alkmaar, polikliniek mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie. Deze polikliniek is bereikbaar op werkdagen van 8:30 - 16.30 uur op telefoonnummer 072 - 548 3160
- locatie Den Helder, polikliniek mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie. Deze polikliniek is alleen bereikbaar op maandag, dinsdag en donderdag van 8:30 - 16:30 uur op telefoonnummer 0223 - 69 6435. Neem op de andere werkdagen contact op met de polikliniek van locatie Alkmaar, telefoonnummer 072- 548 3160

Als er zich problemen voordoen waarover u zich zorgen maakt, kunt u altijd contact opnemen met de polikliniek mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie van locatie Alkmaar. Deze polikliniek is bereikbaar tijdens kantooruren op telefoonnummer 072 - 548 3160. Buiten kantooruren weet de telefoniste hoe de dienstdoende MKA-chirurg te bereiken is, telefoon 072 - 548 4444.

## ■ Notices

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



### Noordwest Ziekenhuisgroep

Postbus 501

1800 AM Alkmaar

[www.nwz.nl](http://www.nwz.nl)

tel 072 - 548 4444

### Colofon

Redactie mondziekten, kaak- en aangezichtschirurgie  
communicatie

Druk Marcelis

Bestelnummer 224281

*Op alle onderzoeken en behandelingen van Noordwest Ziekenhuisgroep zijn de algemene voorwaarden van Noordwest Ziekenhuisgroep van toepassing, zie [www.nwz.nl](http://www.nwz.nl)*